

1 april 2021 – Avondmaalsviering Witte Donderdag

JEZUS GAAT ZIJN KONINKLIJKE WEG

Bijbellezing: Mattheus 27, 27-44

Vanavond zijn wij met elkaar in gedachten bij die maaltijd, die Pesachmaaltijd die Jezus met Zijn leerlingen hield. We zijn vanavond niet bij elkaar. Nee, de een is zojuist van zijn werk gekomen en op de bank geploft misschien. De ander zit in haar vertrouwde stoel, zoals ook elke zondag. Misschien zijn er wel gemeenteleden vanavond bij elkaar gekomen om het Avondmaal te vieren. En wij zijn hier slechts met een paar mensen in de kerkzaal. Maar vanaf al die plekken gaan wij vanavond samen in gedachten naar die tafel waar Jezus met Zijn leerlingen het brood nam en de wijn deelde.

Ik vind dat altijd zo'n bijzonder indrukwekkend moment..., want hoe zou Jezus daar toen hebben gezeten hè? De Koning van Israël, de allerhoogste Koning: zo is Hij binnengehaald ook in Jeruzalem met palmtakken en een rode looper. Maar Hij wist hoe veranderlijk en halfhartig en bang wij mensen zijn. Dat wist Hij, toen Hij daar aan de tafel zat.

Eén leerling zal Hem vannacht nog verraden, verkopen. De ander zal gaan vloeken en roepen dat hij 'die Man' niet eens kent. En de overgebleven tien zullen het op een rennen zetten en vluchten. En *met hen* breekt Jezus het brood en deelt Hij de wijn: 'dit Brood is Mijn lichaam dat voor jullie gebroken wordt. Deze beker is het nieuwe verbond in Mijn bloed, doet dat tot Mijn gedachtenis.' Dat contrast... dat contrast tussen de geweldige liefde van de Heere, de Koning van Israël... en de teleurstellende reactie van mensen – ontluisterend! – dat contrast zal de volgende morgen nog grotere proporties aannemen. Daar hebben wij zojuist overgelezen.

Op die vroege morgen die op deze Avondmaalsviering volgt zal de mensheid namelijk zijn ware gezicht laten zien.... Want – zo gaat de geschiedenis verder: nadat Jezus in diezelfde nacht een oneerlijk proces moest ondergaan, een schijnproces vol intrige, verlegenheid en oneerlijke rechtspraak, werd Jezus overgedragen aan de Romeinse soldaten. Jezus werd in het hol van de leeuw gebracht. Waarschijnlijk zagen die Romeinse soldaten Jezus aan voor een van die opstandelingen, die extremisten, die Zeloten, zoals ook misschien Barabbas. Die joodse hardliners die aanslagen pleegden en een gevaar vormden voor de daar gestationeerde Romeinen. Maar nu hadden ze er eentje te pakken! Niet Barabbas, die zat nog vast, maar een andere, Jezus. En nu kon Hij geen kant op. Eerst gaan zij daarom een spelletje met Hem spelen. Over Zijn bebloede rug gooien zij een kleed. Op Zijn hoofd zetten ze een kroon van doornentakken. Hij krijgt een rietstok in Zijn hand en ze gaan voor Jezus op

knieën: *wees gegroet Koning van de Joden!* Men lacht en roept, slaat en spuugt in Jezus' gezicht.

Vervolgens doen ze deze Koning uitgeleide. Ze hangen wel weer even Zijn eigen kleed om, zodat de Joden geen aanstoot zullen nemen aan een naakte Jood, maar verder is het nog grote lol voor de Romeinen: Jezus mag als koning voorop lopen en Zijn kruisbalk laten zij keurig dragen door iemand die nietsvermoedend van de akker afkomt. Simon van Cyrene moet op bevel van de Romeinse soldaten als lakei moet gaan dienen door achter de bebloede en hevig verzwakte Koning aan te lopen. Hier loopt de Koning met één dienstknecht... op weg naar Zijn eigen ondergang. ... En daar aangekomen wordt Jezus te midden van twee andere misdadigers gehangen. Een ereplaats krijgt Hij, met aan zijn linker- en zijn rechterhand twee onderdanen. Zo zou een echte koning het toch willen? (Heel wrang, maar zo hadden Jakobus en Johannes het ook gevraagd: Heere, mogen wij, als U in Uw Koninkrijk gekomen bent aan Uw rechter- en aan Uw linkerhand zitten?) En de Romeinen verdelen

bij het kruis de kleren van de hooggeplaatste Koning. Zij doen alsof Hij al dood... Want die kleren zal Hij toch nooit meer aan trekken, als Hij straks de doodstrijd heeft opgegeven.

Hoe vreselijk dubbel is het allemaal als je dat hele gebeuren zo voor je ziet... Want als je die soldaten hoort lachen als zij voor Hem op de knieën gaan en roepen 'wees gegroet Koning!'

dan huiver je toch bij die spot en dat gevloek, want Jezus is de Koning..., *Hij hoort inderdaad door ons op onze knieën gegroet te worden!* En als Simon van Cyrene daar achter Jezus aan loopt - die vermakelijke koninklijke optocht - dan voel je toch de ontzetting, want *wij moeten inderdaad Jezus volgen en ons kruis dragen!* ... En als je die joodse leiders bij het kruis zonder enig respect met haat in hun stem hoort roepen: 'anderen heeft Hij gered, maar Hij kan blijkbaar niet Zichzelf redden!', dan krimp je toch ineem, want het is zo dubbelzinnig waar: *Jezus kan Zichzelf niet redden want Hij kon in Zijn liefde niet anders dan ons te redden door voor ons te sterven.*

Jezus wist dit alles, toen Hij met Zijn leerlingen het brood brak en de wijn dronk...: straks, de volgende morgen, zal de wereld haar ware gelaat laten zien en zullen zelfs Zijn leerlingen Hem diep teleurstellen. Heel de wereld, alle mensen zullen aan dezelfde kant staan. Het zijn niet alleen de Romeinen die met Jezus spotten, Hem uitlachen, Hem bespugen. Het is ook Gods eigen uitverkoren volk dat meeroept en meelacht. Hier op Golgotha stonden alle mensen, inclusief degenen met Wie Jezus nu het brood brak, aan één kant.

Maar ik kan dat niet klein krijgen hè... Zo'n enorme haat richting Jezus. Wat was dat? Wat was het met die mensen die zo opgaan in het extreem vernederen van Jezus? Waarom wilde jood en heiden Hem met zoveel plezier de dood injagen? Was het groepsgedrag? Zoals bij zoveel rellen gewone brave burgers tot beestachtig geweld in staat kunnen zijn? Was het puur onbegrip bij Gods volk, omdat zij God gewoon niet hadden begrepen

en dachten juist bij God in de gunst te komen door met die Jezus korte metten te maken? Of was het gewoon duivelswerk? Want je huivert toch bij die woorden, bij dat spugen, bij die spijkers die worden geslagen, bij het uitlachen van de Zoon van God? Ik hoor gewoon de duivel weer spreken, als Jezus' volksgenoten roepen: 'Als Je Gods Zoon dan bent...'. Dat is precies zoals de duivel een paar jaar geleden riep tijdens de verzoeking in de woestijn: 'als Je Gods Zoon bent...'

Jezus door vriend en vijand in de steek gelaten, de dood ingegaagd. Gods grote reddingsplan wordt door de mensen verklaard tot één grote grap. 'De Koning der van Israël', zo lachte men Hem uit.

Wat moet er door Jezus heen zijn gegaan hè, toen Hij dat alles tijdens de Avondmaalsviering al heeft geweten, voorzien, gevoeld...? *En toch gaat Hij die weg.* Die Koninklijke weg... Hij laat Zich straks kronen met een doornenkroon. Hij laat voor Zich buigen door lachende, op geweld beluste soldaten. Hij laat Zich verhogen aan het kruis. Hij laat Zich straks toejuichen door spottende volksgenoten. Hij gaat Die Koninklijke weg, want op die zwartste dag van de wereldgeschiedenis, te midden van al dat gevloek straks, dat gelach, te midden van al dat lijden en die pijn... *zal Hij Koning blijken te zijn.*

Op de executieplaats, de plaats waar morgenochtend zal worden geschreeuwd, gevloekt, gehuild, en zoveel onschuldig bloed vloeit, middenin die hel zal het Koninkrijk van God aanbreken en Jezus als Koning schitteren. Nee, op Goede Vrijdag zien wij bepaald geen gouden straten, geen nieuw Jeruzalem - het is hier een hel, geen toekomstig paradijs - die gouden straten en nieuwe wereld zijn allemaal toekomstmuziek van het Koninkrijk van God - maar ik zie... ik zie... die enorme liefde van Koning Jezus, liefde die sterker is dan alles en iedereen. Ik zie Zijn liefde Die alle angst, pijn en dood overwon! De Koning van Israël zal machtiger blijken te zijn dan alle zwarte, duivelse, huiveringwekkende machten. Hij zal hen onttronen. En die mensen die helemaal in de ban zijn van geweld, die niet weten wat zij doen, die misschien zelfs nog denken het goede te doen, terwijl zij niet beseffen hoe ver zij van God verwijderd zijn..., die mensen zullen getuige zijn van Gods liefde die alle opgeworpen barricades overgaat. Jezus is Koning! Hij regeert! Hij Die tot een speelbal, een hulpeloos slachtoffer is geworden, heeft hier alle macht in handen. Straks zal een Romeinse hoofdman - ja, wie weet had hij zojuist zijn soldaten nog aangemoedigd om die lastige Jood eens goed te grazen te namen door een spelletje met Hem te spelen, - straks zal een Romeins hoofdman tot de ontdekking dat hier meer aan de hand is dan een laffe menselijke afrekening: 'Werkelijk, deze Mens was Gods Zoon!' Gods Zoon. De Messias. De Koning van de Joden. Hij was het Die de regie had en alles tot Zijn doel leidde. In de hel van Golgotha brak Gods Koninkrijk baan. In al Zijn machteloosheid toonde Koning Jezus Zijn kracht. De kracht van Zijn liefde.

Wij gaan straks Avondmaal vieren. En - ik weet niet of u het herkent - maar het is wat onwennig: online Avondmaal vieren. Dat was niet onze eerste keuze om het zo te vieren. Maar ja, we hebben het virus nog niet bepaald onder controle. Dat coronavirus is een van de dingen waardoor ons leven niet is, zoals het zou moeten zijn. Corona is één van de dingen - laten wij corona ook niet te groot maken - want hier op Golgotha zie ik nog veel meer machten en krachten die ons mensen in de greep hebben: ik zie de menselijke hardheid, waar je

soms zo van kan schrikken. Ik zie die het onbegrip van ons mensen, die dwaasheid van joodse leiders die zo overtuigd zijn van zichzelf en van hun eigen geloof... Ik zie mensen die zich zo laten leiden door duivelse machten en krachten en daardoor tot het ergste in staat zijn. Ik zie haat. Verbittering. Maar ook: eenzaamheid. Lijden. Pijn. Ik zie de dood. Ik zie allemaal angsten. Dat alles komt op Golgotha samen. De wereld wordt in het licht gesteld en staat onder het oordeel van God. En wij bevinden ons ook op die wereld, ook wij staan onder datzelfde oordeel van God..., beetgenomen en vastgehouden, onszelf uitgeleverd aan zoveel machten en krachten. Maar... *in dit alles zie ik Jezus... Jezus Die met het Avondmaal dit alles al had gezien en geweten, maar die toch die weg is gegaan... en de ware Koning bleek te zijn.*

En daarom vieren wij vanavond dat wij met deze Koning verbonden mogen zijn. Tegen alle machten in - dood, zonde, duivel... maar ook verleidingen, eenzaamheid, angst, twijfel, moedeloosheid, ziekte, onrecht - tegen alle machten in vieren wij en belijden wij: Jezus is Koning! We hoeven niet bang te zijn!

Oh, wat zijn wij klein! Ik herken mijzelf zo goed in die leerlingen, waarvan de een op de vlucht gaat, de ander naar de vijand overloopt en weer een ander uit angst alles ontkent wat hij zojuist stoer had beloofd... Ik zie mijzelf staan tussen die Romeinen en die joden in, ik ben geen beter en laat mij ook zo snel meetrekken, meenemen, vastzetten. Ik heb geen enkele reden om vanavond in de feeststemming te zijn als ik vanavond zo weer het ware gelaat van de wereld heb gezien en mijzelf daar ergens tussen al die mensen in heb ontdekt... *Alleen Jezus.* Dat is de reden waarom deze avond voor Pasen toch een avond vol vreugde mag zijn. Want Jezus is Koning. Hij zal overwinnen. Door Hem mogen wij boven ons gevoel en begrijpen uit belijden - zoals Paulus dat doet in zijn overwinningslied: ***ik ben ervan overtuigd dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch krachten, noch enig ander schepsel - dus helemaal niets! - ons zal kunnen scheiden van de liefde van God in Christus Jezus onze Heer.***

Alle machten die ons leven knechten en zo anders maken zullen op Goede Vrijdag in hun hemd worden gezet. Want ze hebben verloren! Zeg het maar hardop tegen hen. Tegen je angst. Tegen je ziekte. Tegen je eenzaamheid. Tegen die duivel. Tegen je zwakheid. Tegen je schuld en je schaamte. Ze hebben verloren! Zelfs de dood heeft het loodje gelegd. Want Jezus gaat Zijn Koninklijke weg. Het lachen zal de duivel en zijn leger vergaan. De dood zal niet anders kunnen dan Jezus doorgang verlenen. Want Jezus is Koning.

En daarom, voordat morgen de kruisigingsdag zal beginnen, breken wij het brood en heffen wij straks met diepe vreugde de beker: *leve de Koning!*